

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral. Syftet med propositionen är att förenkla och rationalisera organisationen för främjande av och tillsyn över privatskogsbruket samt att effektivisera dess verksamhet och styrsystem. Det föreslås att de nuvarande skogscentralerna Metsäkeskus Tapio och Skogscentralen Skogskultur sammanslås till Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio (utvecklingscentralen), som i första hand skall verka som en utvecklings- och sakkunnigorganisation som betjänar skogsbrukets främjande. Avsikten är att de nuvarande skogsnämnderna skall ombildas till skogscentraler, som sköter tillsynen och främjandet på den regionala nivån.

Utvecklingscentralen och de regionala skogscentralerna skall stå under jord- och skogsbruksministeriets styrning och tillsyn. Synpunkter i anslutning till vården av hela skogsnaturen och den biologiska mångfalden skall betonas mera än hittills i organisationens uppgifter. Propositionen har uppgjorts så, att skogscentralerna och utvecklingscentralen också kan sköta andra uppgifter än sådana som gäller privatskogsbruket enligt vad som anförs dem i den övriga lagstiftningen.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1996 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 mars 1996.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1	4.1. Ekonomiska verkningar	8
ALLMÅN MOTIVERING	3	4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	8
1. Inledning	3	4.3. Miljöeffekter	9
2. Nuläge	3	5. Beredningen av propositionen	9
2.1. Lagstiftning och organisationerna för främjande av och tillsyn över privatskogsbruket	3	6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	10
2.2. Bedömning av nuläget	5	DETALJMOTIVERING	10
2.3. Situationen i Sverige	5	1. Motivering till lagförslaget	10
2.4. Situationen i Norge	6	2. Närmare stadganden och bestämmelser	16
2.5. Situationen i Tyskland	6	3. Ikraftträdande	16
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen ..	7	LAGFÖRSLAGET	17
4. Propositionens verkningar	8		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Privatskogsbruket omfattar det skogsbruk som bedrivs av privata skogsägare samt bolag, kommuner, församlingar och andra sammanslutningar. Denna skogsbrukarkategori äger 15,3 milj. hektar skogsmark, dvs. 75 % av hela skogsmarksarealen. Av virkesförrådet, tillväxten samt det virke som avverkas för industrins behov är denna ägarkategori andel ännu större. Användningen av denna skog som inte ägs av staten regleras å ena sidan närmast genom lagen om enskilda skogar (412/67), å andra sidan stöds skötseln och användningen av den genom statlig finansiering av skogsförbättringsarbeten, skogsbruksplanering samt rådgivning, utbildning och information. Statens stödåtgärder har främst riktats till de privata skogsägarna.

Uppgifterna i anslutning till främjandet av och tillsynen över privatskogsbruket har sedan 1920-talet uppdragits åt organ som kan räknas till den s.k. indirekta statsförvaltningen och vilkas namn har ändrats från centralskogssällskap och skogsvårdsnämnder till nuvarande skogscentraler och skogsnämnder. Skötseln och användningen av den skogsegendom som utgör föremål för dessa skogsorganisationers verksamhet är av central betydelse för landets ekonomi och natur.

Som ett resultat av åtgärderna för ökande av virkesproduktionen överstiger skogstillväxten nu klart skogarnas användning. Skogstillgångarna ser ut att fortsätta att öka. Skogsbruket i Finland och i det övriga Norden har följt principen om en hållbar utveckling. Det internationella skogssamarbetet och den hela tiden expanderande kunskapsbasen vad gäller skogsbrukets ekologiska bärkraft har dock påverkat målen för vår skogspolitik.

Målsättningarna för skogspolitiken baserar sig på de ståndpunkter som Finland har definierat i olika internationella sammanhang, bl.a. vid Förenta Nationernas konferens om miljö och utveckling 1992 och den europeiska skogsministerkonferensen 1993. Nu försöker man mera accentuerat än tidigare främja skötseln och användningen av skogarna så, att man samtidigt ser till värden av hela skogsnaturen och den biologiska mångfalden. De skogsbruksorganisationer som finansieras av staten och sköter offentliga uppgifter skall arbeta i över-

ensstämmelse med de nämnda målen. Avsikten är att ovan nämnda synpunkter i anslutning till skogsnaturen och det ekonomiska utnyttjandet av skogarna skall beaktas när organisationerna för tillsyn över och främjande av privatskogsbruket reformeras.

Utvecklandet av privatskogsbrukets organisationer påverkas också av de allmänna målen för utveckling och inskränkning av den offentliga förvaltningen. Avsikten är att propositionen skall utgöra en fortsättning på de ändringar som företogs i skogslagstiftningen och skogsorganisationerna 1987 och 1991 och som gjorde privatskogsbrukets förvaltning överskådligare. I denna proposition har målet varit att beakta organisationernas hela uppgiftsfält och de förändringar som inträffat i det samt justeringarna i den skogslagstiftning som är under beredning.

Skogsbrukets långsiktighet, som skiljer det från andra sektorer, är en beaktansvärd faktor vid utvecklandet av skogsbrukets förvaltning. De omfattande skogstillgångar som för närvarande står till buds och som gör det möjligt att både utvidga det ekonomiska utnyttjandet och att uppnå skyddsmålen baserar sig i stor utsträckning på skogsorganisationernas verksamhet under gångna årtionden. På motsvarande sätt kommer de avgöranden som nu träffas i fråga om organisationerna och deras verksamhet att synas i skogarna under en lång tid framöver.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och organisationerna för främjande av och tillsyn över privatskogsbruket

Stadganden om organisationerna för främjande av och tillsyn över privatskogsbruket ingår i lagen om skogscentraler och skogsnämnder (265/91) och den förordning (299/91) med samma namn som givits med stöd av den. Om de uppgifter som ankommer på organisationerna stadgas dessutom i skogsförbättringslagen (140/87) och skogsförbättringsförordningen (437/87), lagen om enskilda skogar (412/67) och förordningen om enskilda skogar (300/91), lagen om skogsvårdsföreningar (558/50) och förordningen om skogsvårdsföreningar (422/51). Dessutom har mindre uppgif-

ter uppdragits i ett flertal andra stadganden.

Centralförvaltningens uppgifter i anslutning till privatskogsbruket sköts av jord- och skogsbruksministeriet samt av dess tillsyn underställda Metsäkeskus Tapio i fråga om det finskspråkiga området och Skogscentralen Skogskultur i fråga om det svenskspråkiga området.

För regionalförvaltningen finns 19 skogsnämnder, av vilka två för det svenskspråkiga området. Skogscentralerna styr skogsnämndernas verksamhet och övervakar denna i enlighet med jord- och skogsbruksministeriets anvisningar.

Till jord- och skogsbruksministeriets uppgifter hör planeringen och ledningen av den allmänna skogspolitik, beredningen av författningar, förvaltningsområdets verksamhets- och ekonomiplanering, ledningen av och tillsynen över verkställigheten av de viktigaste skogslagarna samt resultatstyrningen av skogscentralernas verksamhet. Till ministeriets uppgifter hör också att fastställa programmet för skogsförbättringsarbeten, att meddela föreskrifter och anvisningar i anslutning till skogsförbättringsverksamheten samt skogscentralernas och skogsnämndernas verksamhet samt att tillsätta förvaltningsorgan.

På skogscentralerna ankommer att allsidigt främja privatskogsbruket och att styra och övervaka skogsnämndernas verksamhet enligt ministeriets anvisningar. I anslutning till den främjande verksamheten bedriver skogscentralerna publikations- och informationsverksamhet. Skogscentralerna har just inga myndighetsuppgifter. Skogscentralernas ställning och roll i förhållande till skogsnämnderna har i praktiken varit betydande.

Skogsnämnderna sköter tillsynen över iakttagandet av de olika skogslagarna och de mångsidiga uppgifterna i samband med främjandet av privatskogsbruket, av vilka de viktigaste är skogsförbättringsverksamheten och skogsbruksplaneringen. Skogsnämnderna ger också skogsägarna fackmannahjälp som kompletterar skogsvårdsföreningarnas verksamhet.

I skogscentralerna utövas den högsta beslutanderätten av en direktion som består av representanter för skogsbrukets olika intressegrupper. Metsäkeskus Tapio har en direktion med 13 medlemmar. Av medlemmarna är en direktören för skogscentralen. Statsrådet förordnar de övriga medlemmarna i direktionen. Av medlemmarna skall två företrädare staten. Av de övriga medlemmarna skall fem förordnas

bland dem som föreslagits av den mest representativa skogsägarorganisationen, två bland dem som föreslagits av den mest representativa skogsindustriorganisationen, en bland dem som föreslagits av den mest representativa organisationen för skogsarbetarna, en bland dem som föreslagits av den mest representativa skogsfunktionärsorganisationen och en bland personer som föreslagits av den mest representativa organisationen för skogsentreprenörer.

Skogscentralen Skogskultur har en direktion med åtta medlemmar. Av medlemmarna är en direktören för skogscentralen. Statsrådet förordnar de övriga medlemmarna i direktionen. Av medlemmarna skall en företrädare staten. Av de övriga medlemmarna skall tre förordnas bland dem som föreslagits av den mest representativa skogsägarorganisationen, en bland dem som föreslagits av den mest representativa skogsindustriorganisationen, en bland dem som föreslagits av den mest representativa organisationen för skogsarbetarna och en bland dem som föreslagits av den mest representativa skogsfunktionärsorganisationen.

Skogscentralens direktion väljer inom sig en ordförande bland de medlemmar som har förordnats på förslag av den mest representativa skogsägarorganisationen. Denna omständighet i kombination med att skogsägarna är direktions största medlemsgrupp har gett dem en ledande ställning i direktions arbete. Arrangemanget har ansetts vara ändamålsenligt, eftersom organisationens verksamhet främst riktar sig till skogsägarna.

För den högsta ledningen av en skogsnämnd finns en direktion med åtta medlemmar. Direktions medlemmar förordnas av jord- och skogsbruksministeriet. I direktionen skall finnas två företrädare för staten. Av de övriga medlemmarna skall fyra förordnas bland dem som föreslagits av ett möte för representanterna för de skogsvårdsföreningar som finns inom skogsnämndens verksamhetsdistrikt, en bland personer som föreslagits av den mest representativa skogsindustriorganisationen och en bland dem som föreslagits av den mest representativa organisationen för skogsarbetarna.

Skogsnämndens direktion väljer inom sig en ordförande bland de medlemmar som har förordnats på förslag av mötet för representanterna för skogsvårdsföreningarna. Också i skogsnämndens direktion har skogsägarnas starka ställning visat sig vara ändamålsenlig.

Omkostnaderna för organisationerna för

främjande av privatskogsbruket finansieras till ca 90 % med statsbidrag.

2.2. Bedömning av nuläget

Organisationen för främjande av och tillsyn över privatskogsbruket kan anses ha klarat sina uppgifter väl, enligt de skogliga parametrar som är tillgängliga. Dess struktur har dock utformats i förhållanden som avviker från nuläget. Trots de lagändringar beträffande organisationen som gjordes 1987 och 1991 hindras en effektiv verksamhet och förorsakas merkostnader allttjämt av de många instanserna inom skogspolitiken och organisationen.

Uppgiftsfältet för tillsyn över och främjande av privatskogarna har genomgått många förändringar som återspeglas i organisationen. Särskilt har kundkretsens långvariga strukturella förändring och det i synnerhet på 1990-talet uppkomna behovet att samordna skogsbrukets ekologiska, sociala och ekonomiska mål allt fastare med varandra också medfört behov att se över organisationens struktur. Dessutom har medlemskapet i EU fört med sig nya uppgifter som hänför sig till skogsförbättrings- och regionutvecklingsplanerna.

Utvecklandet av organisationen är nödvändigt också p.g.a. att den offentliga finansieringen minskar. Anslagen för främjande av skogsbruket och för skogliga förvaltningsuppgifter har skurits ner i flera år, och samma utveckling fortgår också 1996. Det anslag för organisationerna inom privatskogsbruket som ingår i budgetpropositionen för 1996 är 35 % mindre än 1992. Det sammanlagda antalet anställda vid skogsnämnderna och skogscentralerna har minskat med 20 % under de fyra senaste åren.

2.3. Situationen i Sverige

Skogslagstiftningen och skogsförvaltningen i Sverige har reviderats utgående från de förslag som lades fram av 1990 års parlamentariskt tillsatta skogspolitiska kommitté. Den reviderade skogspolitiken inbegriper både ett virkesproduktionsmål och ett miljömål, vilka är jämbördiga. Första paragrafen i den nya skogsvårdslagen anger att "skogen är en nationell tillgång som skall skötas så att den uthålligt ger en god avkastning samtidigt som den biologis-

ka mångfalden behålls. Vid skötseln skall hänsyn tas även till andra allmänna intressen."

Den nya skogsvårdslagen trädde i kraft vid ingången av 1994. Lagen innebär bl.a. att man avstått från den tidigare mycket detaljerade regleringen av skogsbruket. Samtidigt främjar den på ett framträdande sätt integreringen av naturskydds- och miljövårdsmål med skogsbruket. Dessa förändringar har återverkat direkt på uppgifterna hos den organisation som utövar tillsyn över skogsbruket och främjar det.

De länsvisa skogsvårdsstyrelserna i Sverige inrättades i början av detta århundrade. Skogsstyrelsen inrättades på 1940-talet för att utgöra det centrala ämbetsverket inom skogssektorn. På Skogsstyrelsen ankom bl.a. att utöva tillsyn över skogsvårdsstyrelsernas verksamhet. Dessa organisationer utgjorde en del av den indirekta offentliga förvaltningen fram till 1981, då de förststatligades. Då tog staten utan vederlag över skogsvårdsstyrelsernas alla tillgångar och fastigheter. Uttrycket skogsvårdsorganisationen används om den helhet som består av skogsvårdsstyrelserna och Skogsstyrelsen. Skogsvårdsorganisationen har totalt ca 1 300 anställda.

Skogsvårdsorganisationens verksamhet regleras genom en förordning (SFS 1993:1272). Enligt den skall skogsvårdsorganisationen verka för att de av statsmakterna beslutade målen för skogspolitiken kan uppnås. Organisationen skall verka för att skogen ger en uthållig god avkastning. Vidare tilldelar förordningen organisationen uppgiften att verka i enlighet med sitt sektorsansvar för en biologisk mångfald och en rik och varierande kulturmiljö. Utöver tillsynen över efterlevnaden av skogsvårdslagen skall skogsvårdsorganisationen enligt förordningen bl.a. informera om landets skogar och skogsbruk.

Skogsstyrelsen leder och samordnar skogspolitiken, beslutar om mål och anger riktlinjer för skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, utvärderar deras verksamhet och fördelar de resurser som står till förfogande. Skogsstyrelsen är dessutom skyldig att medverka i bevakningen av internationella skogsfrågor. Skogsstyrelsen sköter också uppgifter i anslutning till det nationella skogsstatistikväsendet och skyddet av skogarna, förvaltningen av skogsvårdsorganisationens fasta egendom och vissa andra uppgifter som i Finland närmast sköts av skogsforskningsinstitutet eller av jord- och skogsbruksministeriet.

Den sammanräknade personalen vid Finlands jord- och skogsbruksministeriums skogspolitiska avdelning och de två nuvarande skogscentralerna motsvarar i stora drag Skogsstyrelsens personalvolym, omkring 100 personer. Skogsstyrelsens styrelse, som omfattar nio medlemmar, utses av regeringen. Generaldirektören är dess ordförande.

Skogsvårdsstyrelsen är en regional myndighet som behandlar skogsbruksfrågor. Den skall följa skogsbrukets utveckling och främja skogsnäringen. Till dess centrala uppgifter hör att ge råd, besluta om stödet till skogsbruket, medverka i den regionalpolitiska planeringen och hjälpa andra myndigheter. Vidare består en del av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet av att utföra olika tjänster åt skogsägarna, såsom planering av avverkningsarna, plantskogsvård och skogsbruksplanering. Den föreslagna minskningen av antalet skogsvårdsstyrelser från nuvarande 22 till 10 har inte genomförts. Inte heller har planerna på att placera skogsvårdsstyrelserna direkt under länsstyrelserna framskridit.

2.4. Situationen i Norge

I Norge överfördes de statliga lantbrukskontoren som också ansvarar för skogsärenden till kommunerna den 1 januari 1994. Samtidigt tog kommunerna över främjandet av skogsbruket och tillsynen över skogslagarna. Kommunernas lagtillsyn styrs och övervakas på länsnivå (fylke). Högsta myndighet är lantbruksministeriet, som fylkena och kommunerna dock inte lyder under. Den styrning som ministeriet utövar baserar sig därför på den i lagar och förordningar ingående möjligheten att meddela anvisningar i vissa frågor.

Den reform av skogsorganisationerna som genomförts i Norge utgör en del av införandet av den nyligen fastställda kommunallagen. Den nya kommunallagen ger allmänna ramar för att en allt större del av beslutsfattandet delegeras till kommunerna. Det ankommer på lantbruksministeriet att anpassa jord- och skogsbruksförvaltningen till den nya situationen.

På länsnivå överfördes jordbruksmyndigheten (lantbruksetaten) och skogsmyndigheten (skogsbbruksetaten) till fylkena den 1 juli 1993. Då inrättades i varje fylke en jord- och skogsbruksavdelning som i enlighet med sitt namn har två verksamhetsområden med var sin

chef. Ovanför dessa i hierarkin inrättades en tjänst som chef för jord- och skogsbruksavdelningen.

Kommunerna kan själva fritt bestämma om de ordnar den jord- och skogsbruksförvaltning som ankommer på dem som en egen avdelning, som en integrerad sektormyndighet eller genom samarbete med grannkommunerna. Den myndighet som utövar tillsyn över skogslagen är kommunen, i princip alltså kommunfullmäktige, som delegerar den praktiska uppgiften enligt den organisation som kommunen har utarbetat. Enligt författningarna skall det för varje kommun finnas en universitetsutbildad skogsfackman för verkställande av de uppgifter som gäller främjande av och tillsyn över skogsbruket.

2.5. Situationen i Tyskland

I Tyskland finns det 10,8 milj. hektar skog, vilket motsvarar ca 30 % av landarealen. Av skogarna ägs 34 % av staten, medan 40 % är privatskogar och 19 % ägs närmast av kommuner och samkommuner. Tysklands allmänna skogslag (Bundeswaldgesetz sedan 1975) gäller alla ägarkategoriernas skogar. För främjande av skogarnas olika funktioner (produktion, skydd, rekreation) och för tillsyn över lagen finns det en för alla skogar gemensam statlig förvaltningsorganisation, även om undantag förekommer.

Förbundsstatsformen ger delstaterna möjlighet att tillgripa egen lagstiftning och egna förvaltningsmodeller. Delstaternas skogsorganisationer omfattar i allmänhet tre nivåer:

1. ministeriet
2. skogsdistrikt (Forstdirektion, Höhere Forstbehörde)
3. skogsbyråer (Forstamt)

Exempelvis i delstaten Baden-Württemberg finns vid det ministerium som ansvarar för skogsfrågor en skogsavdelning av typen centralt ämbetsverk. Skogsavdelningen är uppdelad på sex byråer. I delstaten finns fyra skogsdistrikt som lyder under ministeriet. Indelningen är densamma som beträffande regionalförvaltningen. De regionala skogsbyråerna omfattar i medeltal 7 200 hektar skog. Varje byrå leds av en forstmästare, och dessutom finns det vid byrån normalt 5—10 tjänstemän samt ett varierande antal arbetare. I byråns uppgifter ingår att ge råd till skogsägarna och att bistå dem i

olika skogliga uppgifter (t.ex. beskogning, skogsvård, virkeshandel, drivning, skydd, viltvård, utbildning). Uppgifterna betonas på olika sätt i de olika byråerna, bl.a. i enlighet med skogsinnehavsstrukturen.

De tungt bemannade tyska skogsorganisationerna står antagligen inför en betydande reform. Skogsbruket — skogsarbetarna medräknade — sysselsätter sammanlagt nästan 80 000 personer, alltså flera gånger så många som i Finland, trots att skogsarealen i Tyskland är mycket mindre än hos oss. Det är till stor del på grund av de tunga organisationerna skogsbruket i Tyskland som helhet betraktat är starkt förlustbringande. Det statliga stödet uppgår till nästan 200 D-mark (600 finska mark) per hektar skog och år.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Målet för propositionen är att förenkla organisationen för främjande av och tillsyn över privatskogsbruket som består av de nuvarande skogscentralerna och skogsnämnderna och att förbättra dess styrsystem samt att tydliggöra den skogspolitiska ledningen. Samtidigt är det meningen att klarare än förr skilja åt de främjande uppgifterna från myndighetsuppgifterna.

Jord- och skogsbruksministeriets ansvar som den instans som leder och övervakar skogspolitiken accentueras. Privatskogsbrukets förvaltning kommer att omfatta två nivåer, vilket motsvarar de förändringar som också på ett mera omfattande plan är aktuella inom förvaltningen. Genom att ändra namnen på de regionala enheterna försöker man bättre än nu beskriva karaktären hos enheterna och deras verksamhet.

Enligt propositionen skall den av huvudsakligen staten finansierade organisationen för främjande av och tillsyn över privatskogsbruket bestå av Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio och regionala skogscentraler. Organisationernas rättskapacitet och rättshandlingsförmåga begränsas så, att de inte fritt får ingå förbindelser som gäller affärsidkande sammanlutningar eller finansiera sådana sammanlutningars verksamhet. Vidare får organisationerna inte utöva sådan näringsverksamhet som inte ansluter sig till deras syfte eller som

äventyrar skötseln av deras lagstadgade uppgifter.

Enligt förslaget bildas den nya utvecklingscentralen så, att de nuvarande skogscentralerna Metsäkeskus Tapio och Skogscentralen Skogskultur sammanslås. Utvecklingscentralen skall till sin karaktär närmast vara ett utvecklings- och sakkunnighetsorgan för privatskogsbruket. De regionala skogscentralerna är självständiga organisationer för främjande av privatskogsbruket och står under jord- och skogsbruksministeriets styrning och tillsyn, och i deras uppgifter framhävs i högre grad än förr inte bara främjandet av virkesanvändningen utan också de synpunkter som ansluter sig till skyddet av hela skogsnaturen och dess biologiska mångfald. Trots att anslagen har minskat är målet att bibehålla de viktigaste funktionerna, närmast skogsförbättringsarbetena och skogsbruksplaneringen, på en hög nivå. Avsikten är att nå detta mål genom att låta de administrativa uppgifterna och andra stabsuppgifter drabbas relativt sett mest av resursnedkärningen, medan den personal som arbetar på fältet relativt sett drabbas mindre.

Det föreslås att både utvecklingscentralen och skogscentralerna skall sköta främjande uppgifter, men att bara skogscentralerna skall sköta myndighetsuppgifter. Utvecklingscentralen kan dock på uppdrag av jord- och skogsbruksministeriet utföra styrning som gäller skogscentralerna då det inte är fråga om myndighetsuppgifter. Också stöduppgifter som ansluter sig till myndighetsuppgifterna kan anförtros utvecklingscentralen i begränsad utsträckning.

Tjänstemannaansvaret omfattar liksom förr all användning av medel. Vidare innebär förslaget att medlemmarna av skogscentralernas direktorer och skogscentralernas tjänstemän handlar under tjänstemannaansvar i alla myndighetsuppgifter.

Betjäningen av den svenskspråkiga skogsägarkåren föreslås bli tryggad genom ett stadgande, enligt vilket minst en av de regionala skogscentralerna huvudsakligen skall finnas för det svenskspråkiga området. Det finns planer på att sammanslå de nuvarande svenskspråkiga skogsnämnderna till en enda skogscentral. Vidare är det meningen att betjäningen av de svenskspråkiga områdena på skogsägarnas eget modersmål skall tryggas vid ordnandet av utvecklingscentralens verksamhet genom att en särskild enhet inrättas för ändamålet.

Det föreslås att antalet medlemmar i varje skogscentralens direktion skall vara sju och att medlemmarna skall företräda skogsägarna inom skogscentralens verksamhetsområde samt annan sakkunskap som är central med tanke på skogscentralens verksamhet. Avsikten är att genom förordning stadga närmare om direktionsens tillsättande och om dess uppgifter. Utvecklingscentralen föreslås ha sju medlemmar i sin direktion, vilket är avgjort mindre än i de nuvarande skogscentralernas direktioner. Medlemmarna förordnas av jord- och skogsbruksministeriet i stället för statsrådet. Grunden för en minskning av antalet medlemmar i direktionen är att direktionen på så sätt fungerar effektivare samt att utvecklingscentralens styrningsuppgifter minskar. Organisationens grundläggande karaktär förändras, när jord- och skogsbruksministeriet axlar huvudansvaret för styrningen av de regionala skogscentralerna. Eftersom utvecklingscentralens uppgifter inriktas på att stöda de regionala skogscentralernas verksamhet är det ändamålsenligt att det i direktionen finns tre företrädare för skogscentralerna. En av dem bör företräda den skogscentral som huvudsakligen finns för de svenskspråkiga områdena. Direktören ingår också i utvecklingscentralens direktion.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

Det statsbidrag och de EU-stöd som i budgetpropositionen för 1996 föreslås för organisationerna för främjande av och tillsyn över skogsbruket uppgår till ca 210 milj. mk. Summan är 32 milj. mk (13 %) mindre än motsvarande anslag för 1995. Genom reformen rationaliseras organisationerna, samtidigt som deras verksamhet och i synnerhet användningen av personalen effektiveras så, att de viktigaste funktionerna kan bibehållas på en hög nivå, trots att organisationernas anslag minskar.

4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Genom propositionen inrättas en organisation med två nivåer för främjande av och tillsyn över skogsbruket. Den består av jord-

och skogsbruksministeriet och av regionala organisationer, skogscentralerna, som omfattas av ministeriets resultatstyrning och står under ministeriets tillsyn. Metsäkeskus Tapio och Skogscentralen Skogskultur sammanslås till Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, som utgör en utvecklings- och sakkunnigorganisation för skogsbruket. Också utvecklingscentralen omfattas av jord- och skogsbruksministeriets resultatstyrning och står under ministeriets tillsyn.

De nuvarande skogsnämnderna ombildas till skogscentraler, och samtidigt minskas antalet sådana regionala organisationer. Enligt förslaget fastställer statsrådet skogscentralernas antal, verksamhetsområden, verksamhetsställen och namn. Av skogscentralerna finns åtminstone en huvudsakligen för de svenskspråkiga områdena.

Skogscentralerna och utvecklingscentralen sköter uppgifter som hänför sig till en bärkraftig skötsel och användning av skogarna, bevarandet av skogarnas mångfald samt annat främjande av skogsbruket. Utöver dessa främjande uppgifter utövar skogscentralerna tillsyn över iakttagandet av de lagar som gäller skogsbruket och sköter andra myndighetsuppgifter. Myndighetsuppgifter ingår inte i utvecklingscentralens uppgiftsområde.

Antalet anställda som sköter de nuvarande skogscentralernas och skogsnämndernas statsbidragsunderstödda verksamhet uppgår till 1 380. Antalet anställda kommer att minska till följd av att statsbidraget minskar. Nedgången i anslaget motsvarar de årliga avlöningsutgifterna för 150 personer. Anslagsminskningen kan bara i liten utsträckning kompenseras med andra åtgärder än en minskning av personalen. Minskningen av antalet organisationsenheter gör det möjligt att relativt sett minska den administrativa personalen och sakkunnigstavernas personal mera än fältpersonalen, varvid fältverksamheten kan bibehållas på en hög nivå trots minskat statsbidrag.

Propositionen innebär att jord- och skogsbruksministeriets uppgifter vid resultatstyrningen och den övriga styrning och övervakning som gäller de regionala skogscentralerna utökas jämfört med nuläget, varvid det blir nödvändigt att utöka jord- och skogsbruksministeriets resurser med några personer. I motsvarande mån går det att minska utvecklingscentralens resurser.

Propositionen har uppgjorts så, att skogs-

centralerna och utvecklingscentralen också kan sköta andra uppgifter än sådana som gäller privatskogsbruket enligt vad som anförtros dem i den övriga lagstiftningen.

4.3. Miljöeffekter

Vid den skogsministerkonferens som hölls i Helsingfors 1993 förband sig de europeiska länderna och Europeiska unionen att iaktta allmänna principer, enligt vilka skyddet och en ändamålsenlig ökning av den biologiska mångfalden bör utgöra en väsentlig och funktionell del av det bärkraftiga skogsbruket, och den bör beaktas tillräckligt i skogspolitiken och lagstiftningen tillsammans med de andra mål som har uppställts i fråga om skogarna.

I det praktiska skogsbruket och vid den skogspolitiska målsättningen har det mål som nämns i samband med de allmänna principerna anammats. Begreppet bärkraftigt skogsbruk är redan etablerat och täcker både de mål som gäller virkesproduktionen och de mål som gäller ekologin. Skogscentralerna, skogsnämnderna och de övriga skogsbruksorganisationerna har sett över sina skogsvårdsanvisningar och rekommendationer, och skogsägare samt fackmän har utbildats i att tillämpa dem. Beaktandet av miljöfrågor i de praktiska åtgärderna följs numera upp systematiskt.

Statsrådet fattade den 15 juni 1994 ett principbeslut om genomförande av principerna för en hållbar skötsel och användning av skogarna. Jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet fastställde den 13 juli 1994 skogsbrukets miljöprogram utgående från ett enhälligt beredningsarbete som hade utförts av olika skogs- och miljöinstanser. Jord- och skogsbruksministeriet har ställt upp genomförandet av programmet som ett av skogscentralernas och skogsnämndernas resultatmål.

Den allmänna uppgift som i förslaget tilldelas organisationerna är förenlig med Finlands ståndpunkter och förbindelser i internationella sammanhang, statsrådets ovan nämnda principbeslut och det fastställda miljöprogrammet för skogsbruket samt de uppgifter beträffande skogsmiljön som ålagts Forststyrelsen i lagen om denna (1169/93).

Avsikten är att de föreslagna organisationerna å ena sidan skall fortsätta de nuvarande skogscentralernas och skogsnämndernas verk-

samhet för främjande av miljövärden i de privatägda ekonomiskogarna och att de å andra sidan i lämplig form till denna del skall stöda verksamheten vid de organisationer som ansvarar för förvaltningen och skötseln av statens skogar, framför allt Forststyrelsen. Utbildningen av privatskogsägare, rådgivningen till dem och stödet för planering av deras skogsbruk har visat sig vara fungerande sätt att uppnå de miljömål som samhället ställer, även då förpliktande stadganden saknas.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänstearbete vid jord- och skogsbruksministeriets skogspolitiska avdelning. Beredningsarbetet har baserat sig på de organisationsmodeller som den i augusti 1994 tillsatta skogslagskommissionen och dess organisationssektion har uppgjort och på de därtill hörande separata utredningarna och promemoriorna.

Skogslagskommissionen undersökte sammanlagt fem olika modeller, av vilka två skulle ha inneburit en partiell eller total sammanslagning av de regionala skogsorganisationerna med landsbygdnäringsdistrikten. Vidare undersökte kommissionen utvecklande av organisationen i dess nuvarande form, en modell av typen koncern och en statlig myndighetsmodell. Vid diskussionerna ansåg kommissionen att det är viktigt att en egen sektororganisation upprätthålls för skogens del. Det beslöts att den nuvarande modellen och den statliga myndighetsmodellen skulle vidareutvecklas.

Alternativet till det aktuella förslaget skulle närmast bestå i att bilda en enda statlig myndighetsorganisation som är direkt underställd jord- och skogsbruksministeriet. Detta alternativ skulle organisatoriskt sett vara mycket rationellt, och då skulle det inte finnas något behov av att skilja åt de främjande uppgifterna och myndighetsuppgifterna. Myndighetsmodellen skulle emellertid öka antalet statstjänstemän och därmed också statens direkta personalutgifter i betydande utsträckning. En organisation för tillsyn över och främjande av skogsbruket som utövar indirekt offentlig förvaltning gör det möjligt att upprätthålla mycket nära kontakter till de viktigaste intressegrupperna, särskilt skogsägarna, vilket har upplevts som resultatrikt.

Följande instanser har gett utlåtanden om lagutkastet: Suomen Sosialidemokraattinen Puolue — Finlands Socialdemokratiska Partip, Samlingspartiet rp, Gröna förbundet rp, Svenska riksdagsgruppen, Centern i Finland rp, finansministeriet, justitieministeriet, miljöministeriet, Metsäkeskus Tapio, Skogscentralen Skogskultur, skogsnämnderna med följande verksamhetsområden: Etelä-Karjala, Etelä-Pohjanmaa, Etelä-Savo, Itä-Häme, Itä-Savo, Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Koillis-Suomi, Lappi, Lounais-Suomi, Pirkka-Häme, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Savo, Satakunta, Uusimaa-Häme samt Helsingfors och Österbotten, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Finlands Forstmästareförbund rf, Forststyrelsen, Koneyrittäjien Liitto ry, Skogsbranschens funktionärsförbund rf, Skogsforskningsinstitutet, Skogsindustrin rf och Trä- och specialbranschernas förbund. I utlåtandena togs framför allt ställning till styrningsförhållandena mellan organisationerna, åtskiljandet av de främjande uppgifterna från andra uppgifter och stadgandena om direktionerna.

På grund av ärendets brådskande art har propositionen inte laggranskats vid justitieministeriet, men justitieministeriet har givit ett utlåtande om den.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

De skogsprinciper som godkändes vid FN-konferensen om miljö och utveckling i Rio de Janeiro 1992 samt de allmänna principerna för ett bärkraftigt skogsbruk som godkändes vid den andra europeiska skogsministerkonferensen i Helsingfors 1993 utgör en viss ram för Finlands internationella skogspolitik. I Rio de Janeiro-skogsprinciperna och i åtgärdsprogrammet för det 21 århundradet (Agenda 21) erkänns skogarnas ekonomiska, sociala, kulturella och ekologiska betydelse. Upprätthållandet och utvecklandet av en organisation som genomför den nationella skogspolitiken utgör enligt de resultat av dessa konferenser som berör skogen en viktig del av förbättrandet av skogsbrukets bärkraft.

Målen för förslaget till lag om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral överensstämmer med de skogsprinciper som godkändes i Rio, Agenda 21 och de allmänna principerna enligt skogsministerkonferensen i Helsingfors. I gällande skogslagstiftning ingår än så länge en mycket liten del av dessa allmänna principer. Ett undantag är lagen om Forststyrelsen (1169/93), som redan inbegriper målet att skydda skogarnas biologiska mångfald.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

1 §. I 1 mom. stadgas om den allmänna uppgiften för de i denna lag avsedda organisationerna för främjande av skogsbruket, de regionala skogscentraler som bildas av de tidigare skogsnämnderna och Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio som bildas av Metsäkeskus Tapio och Skogscentralen Skogskultur. Uppgiften omfattar främst det allsidiga främjande av privatskogsbruket som ankommer på de nuvarande skogscentralerna och skogsnämnderna.

Nytt jämfört med den tidigare uppgiftsbestämningen är att lagen uttryckligen nämner främjandet av en bärkraftig skötsel och användning av skogarna samt främjandet av den

skogliga mångfaldens bevarande som centrala uppgifter.

Till skillnad från tidigare begränsas inte de föreslagna skogscentralernas och utvecklingscentralens främjande uppgifter bara till privatskogarna. Detta innebär att skogscentralerna och utvecklingscentralen kan tillhandahålla sina skogsbruksfrämjande tjänster också i fråga om de ämbetsverk och inrättningar som förvaltar statens skogar.

Inte heller är avsikten att medverka i sådant internationellt samarbete som stöder skogscentralernas och utvecklingscentralens verksamhet skall avgränsas ur uppgiftsområdet.

Enligt 2 mom. skall bara skogscentralerna sköta myndighetsuppgifter som gäller tillsynen över iakttagandet av skogsbrukslagarna och

andra myndighetsuppgifter. Den uppgift som gäller tillsynen över iakttagandet av lagar kommer att omfatta alla skogsägarkategoriernas skogar efter att den pågående revideringen av den materiella skogslagstiftningen har slutförts. Det förhandenvarande lagförslaget behöver då inte ändras mera.

Med myndighetsuppgifter avses i denna lag särskilt beredning och beslutsfattande i sådana frågor som gäller enskilda medborgares eller sammanslutningars rätt och fördel eller deras skyldigheter. Typiska exempel på sådana myndighetsuppgifter är beslut om fredning av skog eller avverkningsförbud som grundar sig på den nuvarande lagen om enskilda skogar (412/67), liksom beslut som gäller godkännande av avverknings- och förnyelseplaner för skog. Motsvarande myndighetsuppgifter är beslut som fattas med stöd av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/91) och är förpliktande för skogsägarna samt beredningen av sådana beslut. Likaså omfattar myndighetsuppgifterna finansieringsbeslut som gäller skogsförbättringsprojekt enligt skogsförbättringslagen (140/87) och beredningen av dem samt motsvarande beslut som grundar sig på lagen om iståndsättning av underproduktiva skogar i Lappland (1057/82).

Ytterligare centrala myndighetsuppgifter är beslut enligt lagen om skogsvårdsföreningar (558/50) och beredningen av dem i s.k. fjärdedelsavgiftsfrågor och frågor som gäller tillsyn över skogsvårdsföreningarnas verksamhet. Sådana är också de tillsyns- och andra frågor som baserar sig på lagen om samfälliga skogar (37/91) och lagen om skyddsskogar (196/22). Myndighetsuppgifter ingår dessutom i lagen om handel med skogsodlingsmaterial (684/79) och inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/67) samt vissa andra författningar och föreskrifter.

Myndighetsuppgifterna omfattar dessutom den faktiska rådgivningsverksamhet och övriga verksamhet som gäller tillämpningen och verkställigheten av ovan nämnda och därmed jämförbara författningar och föreskrifter.

Med myndighetsuppgifter avses i denna lag däremot inte administrativa stödtjänster som hänför sig till verkställigheten av ovan nämnda och med dem jämförbara författningar och föreskrifter, såsom uppgiftsinsamling och statistikföring, utvecklande och upprätthållande av ADB-system eller andra därmed jämförbara administrativa serviceuppgifter.

Avsikten är att utvecklingscentralen inte

längre skall anförtros myndighetsuppgifter. I anslutning till detta kommer riksdagen att föreläggas en separat regeringsproposition, genom vilken åtminstone lagen om enskilda skogar och lagen om skogsvårdsföreningar ändras så, att de myndighetsuppgifter som anförtrots de nuvarande Metsäkeskus Tapio och Skogscentralen Skogskultur utgår.

2 §. Enligt 1 mom. sker definieringen av skogscentralernas uppgifter på två sätt, liksom förr. Om de främjande uppgifter som ankommer på skogscentralerna stadgas genom en förordning som grundar sig på denna lag. Stadgandena om tillsyn över lagen och andra myndighetsuppgifter kommer att ingå i berörda speciallagar och i författningar och föreskrifter på lägre nivå som utfärdas med stöd av dem. De viktigaste bland dem nämns i detaljmotiveringen till 1 §. Liksom tidigare har jord- och skogsbruksministeriet rätt att anförtro skogscentralerna uppgifter.

Enligt 2 mom. är det liksom tidigare statsrådet som fastställer skogscentralernas antal och verksamhetsområden samt de övriga omständigheter som hänför sig till dem. I anslutning till detta bemyndigar 3 mom. statsrådet att besluta om arrangemang som gäller skogscentralernas egendom och förpliktelser samt anhängiga ärenden och personalen för den händelse att skogscentralernas antal och verksamhetsområden ändras medan denna lag är i kraft. Bemyndigandet är nytt jämfört med tidigare och innebär att de nämnda ändringarna och därtill hörande arrangemang i fortsättningen kan genomföras i sin helhet genom beslut av statsrådet, utan stadganden på lagnivå.

Stadgandet i 4 mom. tryggar de svenskspråkiga skogsägarnas möjlighet att på regional nivå erhålla skogsbruksfrämjande och andra skogliga tjänster på sitt modersmål. Då avsikten är att det skall finnas en enda svenskspråkig skogscentral förutsätter tryggandet av tjänsterna att den svenskspråkiga skogscentralen har ett behövligt antal verksamhetsställen i olika delar av sitt verksamhetsområde.

I verksamhetsområdet för den skogscentral som finns huvudsakligen för de svenskspråkiga områdena kan också ingå kommuner där majoriteten inte är svenskspråkig.

3 §. I 1 mom. ingår stadganden om Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios uppgifter och om organisationens karaktär. Enligt detta är Tapio en utvecklings- och sakkunnigorganisa-

tion för skogsbruket som i den egenskapen sköter uppgifter i anslutning till främjandet och utvecklandet av skogsbruket. I enlighet med 1 § 2 mom. omfattar Tapios uppgiftsområde inte myndighetsuppgifter, för vilkas del det hänvisas till vad som anges i samband med detaljmotiveringen till nämnda lagrum. Avsikten med stadgandet är att Tapio skall inrikta sig på att framför allt tillhandahålla skogscentralerna utvecklings- och sakkunnigtjänster, samtidigt som den sköter vissa administrativa uppgifter som betjänar skogscentralerna.

De svenskspråkiga områdenas tillgång till skogliga utvecklings- och sakkunnigtjänster på sitt modersmål föreslås i 3 mom. bli tryggad så, att det vid Tapio finns en svenskspråkig enhet för detta. När verksamheten vid Tapio organiseras är avsikten att se till att samarbetet mellan enheterna med olika språk och informationsutbytet mellan dem fungerar väl.

4 §. I 1 mom. ingår stadganden om styrnings- och tillsynsförhållandena i fråga om skogscentralerna och utvecklingscentralen. Styrnings- och tillsynsförhållandena ändras jämfört med tidigare så, att skogscentralerna underställs jord- och skogsbruksministeriets styrning och tillsyn direkt. Avsikten med stadgandet är att organisationen till sin funktion skall bli en klar och tydlig tvåstegsorganisation.

Jord- och skogsbruksministeriets styrning och tillsyn avser närmast ingående av överenskommelser om skogscentralernas och utvecklingscentralens resultatmål, utvärdering av behovet att justera målen och kontroll av att målen nås. Inom tillsynen intar särskilt övervakningen av hur de statsbidrag som anvisats skogscentralerna och utvecklingscentralen och de medel som fås av Europeiska unionen används en framträdande ställning.

Syftet med 2 mom. är att utvecklingscentralen skall kunna ges uppgifter som gäller styrning av skogscentralerna vad gäller främjande uppgifter, närmast i frågor av teknisk art. Avsikten med detta är dels att de nuvarande Metsäkeskus Tapios och Skogscentralen Skogskulturs erfarenhet och sakkunskap skall tas till vara på ett ändamålsenligt sätt i skogscentralernas verksamhet, dels att jord- och skogsbruksministeriet skall kunna koncentrera sin styrningsuppgift på framför allt skogspolitiska frågor.

Eftersom den uppgift att styra och utöva tillsyn över skogscentralerna som avses i paragrafen, liksom i de andra paragrafer i lagför-

slaget där jord- och skogsbruksministeriet tilldelas befogenheter i förhållande till de nämnda organisationerna, inte gäller bara ett visst ministeriums verksamhetsområde utan generellt den statliga centralförvaltningens befogenheter med avseende på organisationer som är självständiga juridiska personer, har det ansetts befogat att stadga entydigt om dessa befogenheter och uttryckligen anförtro dem åt ett specificerat ministerium, jord- och skogsbruksministeriet.

5 §. Paragrafen innehåller stadganden om åtskiljandet av behandlingen av skogscentralernas myndighetsuppgifter som gäller utövning av offentlig makt från behandlingen av skogsbruksfrämjande uppgifter. Avsikten med åtskiljandet är att säkerställa opartiskheten vid behandlingen av sådana åt skogscentralerna uppdragna ärenden som direkt gäller enskilda medborgares eller sammanslutningars rätt och fördel eller deras skyldigheter i enskilda ärenden. Sådana uppgifter har anförtratts skogscentralerna bl.a. i lagen om enskilda skogar och skogsförbättringslagen samt andra lagar som nämns i detaljmotiveringen till 1 § 2 mom.

Avsikten är att utövandet av beslutanderätt som gäller myndighetsärenden och som inte direkt gäller enskilda medborgares eller sammanslutningars rätt och fördel eller deras skyldigheter i ett enskilt ärende inte skall åtskiljas från skogscentralernas övriga beslutsfattande. Sådana avgöranden är bl.a. fastställande av skogsvårdsföreningarnas verksamhetsdistrikt och beslut om användning av fjärdedelsavgiftsmedel, vilka grundar sig på lagen om skogsvårdsföreningar, samt övriga beslut i därmed jämförbara frågor. Sådana ärenden är också förslag beträffande skogscentralernas verksamhets- och ekonomiplaner samt budgetar, fastställandet av bokslut och verksamhetsberättelser samt förslag beträffande det program för skogsförbättringsarbeten som avses i skogsförbättringslagen.

Åtskiljandet innebär att en tjänsteman som utövar beslutanderätt i ärenden som gäller utövning av i denna paragraf avsedd offentlig makt inte deltar i skötseln av annat än myndighetsärenden som ankommer på skogscentralen. Till åtskiljandet hör också stadgandet i 2 mom. om att behandling av nämnda uppgifter inte ingår i befogenheterna för skogscentralens direktion eller direktör.

En tjänsteman som avgör myndighetsärenden vilka gäller utövning av offentlig makt är

inte heller underställd direktionen och direktören när han avgör sådana ärenden. Detta innebär att direktionen och direktören inte har rätt att meddela honom några anvisningar eller föreskrifter i fråga om detta beslutande. Avsikten med stadgandet är inte att ingripa i förhållandet mellan chef och underlydande, som i övrigt regleras genom lagen om arbetsavtal.

Åtskiljandet av uppgifter gäller inte föredragningen av ärenden. Detta innebär att föredraganden kan vara en tjänsteman som sköter skogsbruksfrämjande uppgifter. För säkerställande av att besluten är opartiska är avsikten dock att ingen skall vara föredragande i ett ärende som han själv har planerat.

6 §. Avsikten med 1 mom. är att utgångspunkten för de i denna lag avsedda skogscentralerna och utvecklingscentralen är att dessa är självständiga juridiska personer med därtill hörande rättigheter och skyldigheter, liksom hittills.

Eftersom skogscentralernas och utvecklingscentralens verksamhet i huvudsak alltjämt finansieras med statsbidrag och med beaktande av att de på vissa villkor kan utöva näringsverksamhet, antingen direkt eller genom att äga aktier i sammanslutningar som utövar sådan verksamhet, föreslås i 2 mom. att deras rätts-handlingsförmåga begränsas för klagörande av fullmakterna och ansvaret.

Stadgandet syftar till att skogscentralerna och utvecklingscentralen inte för att stöda en utomstående affärsidkande sammanslutnings verksamhet skall kunna ingå förbindelser på en sådan sammanslutnings vägnar eller finansiera dess verksamhet genom att t.ex. bevilja lån eller ställa säkerhet eller göra aktiekapitalinvesteringar utan att riksdagen har bemyndigat detta i statsbudgeten och jord- och skogsbruksministeriet separat har givit tillstånd till det. Avsikten är inte att begränsa möjligheten att skogscentralerna och utvecklingscentralen ger t.ex. bankerna förbindelser när det är fråga om deras egen främjande verksamhet eller myndighetsverksamhet. Begränsningen gäller inte heller sådan näringsverksamhet som skogscentralerna och utvecklingscentralen utövar direkt, med beaktande av denna verksamhets ringa omfattning och möjligheterna att utöva tillsyn över den.

7 §. Paragrafen stadgar om skogscentralernas och utvecklingscentralens möjligheter att utöva näringsverksamhet. Stadganden föreslås bli för-

tydligt jämfört med förr. Enligt stadgandet förbjuds skogscentralerna och utvecklingscentralen liksom tidigare att utöva sådan näringsverksamhet som inte ansluter sig till uppnåendet av deras syfte.

Nytt och klagörande i förhållande till det gällande stadgandet är att skogscentralerna och utvecklingscentralen enligt förslaget också förbjuds att utöva sådan näringsverksamhet som skulle kunna äventyra skötseln av organisationernas lagstadgade uppgifter eller opartiskheten vid skötseln av uppgifterna. Som exempel på sådan verksamhet kan nämnas virkeshandel som skogscentralerna och utvecklingscentralen idkar direkt samt produktion av och handel med plantor. Enligt stadgandet är virkeshandel som gäller organisationernas egna skogar dock inte förbjuden verksamhet, med hänsyn till att dessa skogar är oansenliga. Inte heller är avsikten att sådan fröhandel som betjänar frövaruförsörjningen i fråga om skogsträd skall vara förbjuden verksamhet på grund av sin karaktär.

Stadgandet avses inte förbjuda skogscentralernas och utvecklingscentralens rätt att äga aktier i aktiebolag som idkar virkeshandel eller produktion av och handel med plantor eller ägande av andra sammanslutningar, inte heller annat aktieinnehav eller ägande av andra sammanslutningar, så länge detta inte med anledning av sin beskaffenhet, sin omfattning eller sin riskbenägenhet eller av något därmed jämförbart skäl äventyrar skötseln av de lagstadgade uppgifterna eller opartiskheten vid skötseln av uppgifterna.

Stadgandet avses inte ingripa i den näringsverksamhet eller det aktieinnehav som skogscentralerna och utvecklingscentralen har utövat före denna lags ikraftträdande, även om verksamheten eller innehavet kan tänkas stå i strid med stadgandets syften. Målet är att näringsverksamhet och aktieinnehav av detta slag småningom skall upphöra när organisationernas verksamhet utvecklas, eller att omfattningen av sådan näringsverksamhet eller sådant aktieinnehav skall minskas till en nivå som inte äventyrar skogscentralernas och utvecklingscentralens lagstadgade uppgifter eller opartiska verksamhet.

8 §. I 1 mom. stadgas om tjänstemannaansvaret för skogscentralernas och utvecklingscentralens direktionsmedlemmar och anställda. Det föreslås att de ärenden som omfattas av tjänstemannaansvaret och gränsdragningen i

fråga om vem som omfattas av det förtydligas jämfört med den gällande lagen om skogscentraler och skogsnämnder.

Enligt förslaget omfattar tjänstemannaansvaret för det första all användning av de föreslagna skogscentralernas och den föreslagna utvecklingscentralens medel, oberoende av ifall det är fråga om statsbidragsmedel eller medel som organisationerna själva har skaffat. Tjänstemannaansvaret i fråga om användningen av medel hänför sig inte till skötseln av någon uppgift eller uppgiftskategori, utan är oberoende av dem och gäller all hantering av medel och allt beslutsfattande. På personnivå omfattar tjänstemannaansvaret i fråga om användningen av medel direktionsmedlemmarna och organisationernas enskilda tjänstemän. Innehållet i stadgandet om tjänstemannaansvar vid användningen av medel är detsamma som avses i den lag om skogscentraler och skogsnämnder som föreslås bli upphävd.

I fråga om skogscentralernas direktionsmedlemmar och anställda utsträcker sig tjänstemannaansvaret dessutom till de myndighetsuppgifter som dessa behandlar. Med myndighetsuppgifter avses sådant beslutsfattande i ett enskilt ärende som grundar sig på de i detaljmotiveringen till 1 § 2 mom. nämnda lagarna och övriga författningarna och som gäller enskilda medborgares eller sammanslutningars rätt och fördel eller deras skyldigheter och beredningen av sådant beslutsfattande samt övriga uppgifter som ansluter sig till tillämpningen och verkställigheten av de nämnda lagarna och andra ovan avsedda lagar.

Det tjänstemannaansvar som avses i denna paragraf är mera vidsträckt än vad 2 kap. 12 § 1 mom. 3 punkten (792/89) strafflagen stadgar om straffrättsligt tjänstemannaansvar.

I paragrafens 2 mom. ingår stadganden om det förfarande som skall iaktas vid myndighetsuppgifter som ankommer på skogscentralerna. Avsikten är att de mest centrala författningarna som gäller myndighetsförfarande skall bli tillämpliga också på skogscentralernas myndighetsverksamhet. Dessa författningar uppräknas i paragrafen. I förteckningen saknas hänvisningar till lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50), lagen om extraordinärt ändringssökande i förvaltningsärenden (200/66) och viteslagen (1113/90) eftersom de avses bli intagna i skogslagarna i fråga.

9 §. Paragrafen innehåller stadganden om antalet medlemmar i skogscentralens direktion,

tillsättaren och mandatperioden. I paragrafen har man velat framhålla betydelsen av skogscentralens verksamhet från skogsägarnas synpunkt genom att föreslå att det uttryckligen stadgas att skogsägarna inom skogscentralens verksamhetsområde är företrädare i direktionen. Avsikten är att det när det stadgas närmare om skogsägarnas representation skall fästas uppmärksamhet vid på vilket sätt de olika skogsägarkategorier som baserar sig på skogsägförhållandena skall vara företrädare.

Paragrafen innehåller dessutom ett stadgande om att direktionsmedlemmarna skall företräda sakkunskap som är central med tanke på skogscentralens verksamhet. Med sådan sakkunskap avses bl.a. miljövårdssakkunskap som representeras t.ex. av de regionala miljöcentralerna.

Om direktionens uppgifter och om övriga behövliga frågor som gäller direktionen stadgas närmare genom förordning.

10 §. Paragrafen innehåller stadganden om antalet medlemmar i utvecklingscentralens direktion, tillsättaren och mandatperioden. Avsikten med stadgandet är att säkerställa att de som huvudsakligen använder sig av utvecklingscentralens tjänster, skogscentralerna, har en tillräcklig representation i direktionen, varvid de språkliga synpunkterna samtidigt beaktas. Om direktionens uppgifter och om övriga behövliga frågor som gäller direktionen stadgas närmare genom förordning.

11 §. Finansieringen av skogscentralernas och utvecklingscentralens verksamhet föreslås alltså huvudsakligen basera sig på årliga anslag i statsbudgeten. Medlen kan användas för de omkostnader som uppgifterna förutsätter och för sådana investeringsutgifter som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet. Avsikten är att de ärenden som gäller investeringsutgifter skall föras till ministeriet för behandling i förväg, om inte ministeriet bestämmer något annat i ett beslut om beviljandet av statsbidrag.

Medel kan användas också för inköp av tjänster av utomstående, närmast i de fall då det inte är ändamålsenligt att organisationerna själva producerar tjänster på grund av att dessa kräver specialsakkunskap eller är av engångsnatur eller av något därmed jämförbart skäl.

Utöver de medel som anvisas i statsbudgeten finansierar skogscentralerna och utvecklingscentralen sin verksamhet med avgifter för tjänsterna.

Närmare stadganden om bl.a. beviljandet av statsbidrag och tillsynen över statsbidragsanvändningen utfärdas genom förordning och, med stöd av ett genom förordningen utfärdat bemyndigande, genom beslut av statsrådet.

12 §. I paragrafen stadgas om avgifter för skogscentralernas och utvecklingscentralens prestationer. Nuvarande praxis i fråga om avgifter, enligt vilken jord- och skogsbruksministeriet föreskriver grunderna för avgifterna för den fackmannahjälp som ges av skogscentralerna och skogsnämnderna, föreslås bli ändrad på ett genomgripande sätt.

Enligt 1 mom. uppbär skogscentralerna och utvecklingscentralen avgifter för sina prestationer, och i fråga om de allmänna grunderna för när prestationerna skall vara avgiftsbelagda och för avgifternas storlek iakttas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92). Skogscentralerna och utvecklingscentralen uppbär alltså avgifter för sina prestationer enligt samma principer som de statliga myndigheterna. Detta innebär att storleken av avgiften för en avgiftsbelagd offentligrättslig prestation fastställs på basis av prestationens självkostnadsvärde. Under de förutsättningar om vilka stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten kan det bestämmas att avgiften skall vara lägre än prestationens självkostnadsvärde. Övriga avgiftsbelagda prestationer prissätts på företagsekonomiska grunder.

Enligt 2 mom. kan avgifterna för prestationer som prissätts på företagsekonomiska grunder nedsättas, om det är motiverat med tanke på främjandet av skogsbruket eller regionala omständigheter eller av andra särskilda skäl. Till nedsättningen av avgifter kan användas det statsbidrag som anvisats skogscentralerna och utvecklingscentralen och deras övriga inkomster. Till denna del avviker förslaget från lagen om grunderna för avgifter till staten.

13 §. I paragrafen stadgas om granskning av skogscentralernas och utvecklingscentralens förvaltning och räkenskaper. Avsikten med stadgandet är att göra granskningen mera sakkunnig, vilket är anledningen till att de tidigare lekmannarevisorerna ersätts med yrkesrevisorer eller revisionssammanslutningar. Jord- och skogsbruksministeriet förordnar revisorerna, liksom förr.

Om revisorernas uppgifter och om övriga behövliga frågor som gäller revisionen stadgas närmare genom förordning. Det är meningen att i fråga om revisorernas uppgifter betona i

första hand de synpunkter som tar fasta på laglighetsgranskningen. Uppmärksamhet kommer också att fästas vid att revisorerna inte är jäviga. Eftersom statens revisionsverks och statsrevisorernas fullmakt att granska skogscentralernas och utvecklingscentralens verksamhet och räkenskaper inte är entydig på grundval av stadgandena om dem ingår ett uttryckligt stadgande om detta i lagförslaget.

14 §. I paragrafen stadgas om skogscentralernas och utvecklingscentralens möjlighet att grunda fonder för tryggande av nivån på de anställdas pensionsskydd. Till sitt innehåll följer stadgandet gällande lag. På grundval av stadgandet har de nuvarande skogscentralerna och skogsnämnderna avtalsvägen inrättat ett tilläggs pensionsarrangemang vid namn Eläke-Tapio, som har kompletterat det lagstadgade APL-grundpensionsskydd som Eläkekassa Tapio sköter. Avsikten har varit att nivån hos skogscentralernas och skogsnämndernas pensioner tack vare de tilläggs pensioner som Eläke-Tapio beviljar har kunnat följa den allmänna nivån hos de pensioner som staten betalar.

Det är meningen att det befintliga pensionsarrangemanget skall fortsätta bland de organisationer som grundar sig på denna proposition samt skogsvårdsföreningarna och de andra organisationer som redan medverkar i arrangemanget.

15 §. Paragrafen upptar stadganden om synenämnder, som behandlar sådana uppgifter om vilka stadgas särskilt för den. Om synenämndernas uppgifter föreslås bli stadgat särskilt, liksom förr. De viktigaste stadgandena om nämndens uppgifter ingår för närvarande i lagen om enskilda skogar och skogsförbättringslagen.

Syenenämnden är till sin karaktär ett organ som ger utlåtanden till skogscentralerna, och den har därmed ingen formell beslutanderätt. De facto visar tidigare erfarenhet att syenenämndens ståndpunkt är betydande i de frågor den behandlar.

Enligt lagförslaget ändras syenenämndens sammansättning så, att av kommunfullmäktige valda lekmannarepresentanter inte längre ingår i den. Jämfört med tidigare kompletteras syenenämndens sammansättning så, att nämnden också har en vice ordförande, som vid behov träder in i stället för ordföranden. De övriga nämndemedlemmarna är en företrädare för skogsägarna och en företrädare för skogscentralen i fråga som utses av skogscentralen.

Avsikten är att genom förordning stadga närmare om utnämmandet av företrädare för skogsägarna så, att bland dem finns ett behövt antal medlemmar som företräder olika skogsägarkategorier inom skogscentralens verksamhetsområde.

Med hänsyn till arten av synenämndens uppgift föreslås att nämndemedlemmarna handlar under tjänstemannaansvar i sin uppgift. Närmare stadganden om synenämnden utfärdas genom förordning. Avsikten är att genom förordning stadga om bl.a. medlemmarnas behörighetsvillkor, jäv och mandatperiod.

16 §. För främjande av skogsbruksplaneringen föreslås i paragrafen bli stadgat att uppgifter som ingår i en skogsbruksplan och gäller en lägenhet inte får lämnas till utomstående utan samtycke av lägenhetens ägare, om inte något annat stadgas. Stadgandet motsvarar gällande lag. Detta innebär bl.a. att uppgifter om en lägenhet inte utan lägenhetsägarens samtycke kan lämnas till skogsvårdsföreningarna eller till andra företag eller näringsidkare som planerar och bereder skogsbruksprojekt, om inte lägenhetens ägare har samtyckt till det.

17 §. Paragrafen innehåller framför allt övergångsstadganden som gäller de nuvarande skogscentralernas och skogsnämndernas egendom och förpliktelser. Syftet är att de nya organisationer som bildas fortsätter de tidigare organisationernas verksamhet i enlighet med lagförslaget och övertar deras egendom. De nya organisationerna svarar också för de tidigare organisationernas alla skyldigheter.

Statsrådet föreslås bli bemyndigat att besluta om de av ändringen följande arrangemang som gäller skogsnämndernas egendom och skyldigheter, med hänsyn till att antalet skogscentraler som bildas kommer att vara mindre än de tidigare skogsnämndernas antal. Vid arrangemangen är det meningen att säkerställa att ingen utomståendes rättsliga ställning försva-

gas. Ett annat mål är att ingen skall tillvinna sig en bättre ställning än den nuvarande.

Det är meningen att personalen vid de tidigare organisationerna skall övergå i de nya organisationernas tjänst med sina tidigare för-
måner och skyldigheter, fränsett tjänsteställning och uppgifter. På grund av anslagsminskningen är det dock inte möjligt att i framtiden trygga hela den tidigare personalens ställning.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Lagförslaget omfattar de viktigaste stadgandena om skogscentralerna och utvecklingscentralen. Flera av dem, såsom de stadganden som gäller organisationernas uppgifter, åtskiljandet av myndighetsuppgifter och övriga uppgifter samt direktionerna, förutsätter att närmare stadganden utfärdas genom förordning. Föreskrifter på lägre nivå kommer att meddelas bl.a. i fråga om de regionala skogscentralernas antal och verksamhetsområden; befogenheterna för deras del kommer att ankomma på statsrådet på grundval av ett bemyndigande som ingår i förslaget. Statsrådet bestämmer också om de egendoms- och skyldighetsarrangemang som ansluter sig till organisationsreformen. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om avgifterna för skogscentralernas och utvecklingscentralens prestationer samt beslutar om placeringen av skogsnämndernas personal vid skogscentralerna.

3. Ikraftträdande

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1996 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 mars 1996.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Organisationernas allmänna uppgift

De uppgifter som gäller en bärkraftig skötsel och användning av skogarna, bevarande av skogarnas mångfald samt annat främjande av skogsbruket sköts av regionala skogscentraler och Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio (utvecklingscentralen).

Utöver de främjande uppgifter som avses i 1 mom. utövar skogscentralerna tillsyn över iakttagandet av de lagar som gäller skogsbruket och sköter andra myndighetsuppgifter enligt vad som stadgas särskilt. Myndighetsuppgifter ingår inte i utvecklingscentralens uppgiftsområde.

2 §

Skogscentralerna

Om de på skogscentralerna ankommande uppgifter som gäller främjande av skogsbruket stadgas närmare genom förordning. Stadganden om myndighetsuppgifterna ingår i berörda speciallagar och i författningar och föreskrifter på lägre nivå som utfärdas med stöd av dem. Skogscentralerna utför dessutom de uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet anförtror dem.

Statsrådet fastställer skogscentralernas antal, verksamhetsområden, verksamhetsställen och namn.

När statsrådet beslutar ändra skogscentralernas antal eller verksamhetsområden har det rätt att fastställa hur de berörda skogscentralernas tillgångar och skulder samt avtal och övriga förbindelser, liksom även av dem följande eller övriga rättigheter och skyldigheter, skall fördelas mellan dem. Statsrådet har också rätt att bestämma om överföring av förvaltningsärenden som är anhängiga vid skogscentralerna och om överföring av personalen mellan de berörda skogscentralerna.

Av skogscentralerna finns åtminstone en huvudsakligen för de svenskspråkiga områdena.

3 §

Utvecklingscentralen

Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio är en utvecklings- och sakkunnigorganisation för skogsbruket som sköter de på den ankommande uppgifterna genom att framlägga förslag och initiativ angående skogsbruket samt genom att tillhandahålla skogliga utvecklings- och sakkunnigtjänster för jord- och skogsbruksministeriet, skogscentralerna och andra instanser samt genom att utföra de uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet, med beaktande av den begränsning av uppgiftsområdet som stadgas i 1 § 2 mom., anförtror den. Utvecklingscentralen sköter också administrativa uppgifter som betjänar skogscentralerna.

Om utvecklingscentralens uppgifter stadgas närmare genom förordning.

Vid utvecklingscentralen finns en svenskspråkig enhet.

4 §

Styrning och tillsyn

Skogscentralerna och utvecklingscentralen står under jord- och skogsbruksministeriets styrning och tillsyn.

Jord- och skogsbruksministeriet anförtror utvecklingscentralen uppgifter som gäller styrning av skogscentralerna vad gäller annat än myndighetsuppgifter.

5 §

Åtskiljande av uppgifterna

Behandlingen av sådana myndighetsuppgifter som ankommer på skogscentralerna och där det är fråga om sådant beslutsfattande i ett enskilt ärende som direkt berör enskilda medborgare eller sammanslutningar åtskiljs från skötseln av främjande uppgifter så, att en tjänsteman som avgör sådana ärenden inte deltar i skötseln av annat än myndighetsuppgifter. Om åtskiljandet av uppgifternas skötsel stadgas närmare genom förordning.

Skötseln av de myndighetsuppgifter som

enligt 1 mom. avses bli åtskilda ingår inte i uppgiftsområdet för skogscentralens direktion eller direktör.

En tjänsteman som avgör myndighetsärenden vilka enligt 1 mom. avses bli åtskilda är inte underställd skogscentralens direktion eller direktör i fråga om detta beslutande.

6 §

Rättskapacitet och rättshandlingsförmåga

Skogscentralerna och utvecklingscentralen kan förvärva rättigheter i sitt namn och ingå förbindelser samt söka, kära eller svara vid domstolar och andra myndigheter.

Med avvikelse från 1 mom. får skogscentralerna och utvecklingscentralen inte ingå förbindelser på en affärsidkande sammanslutnings vägnar och inte heller finansiera en sådan sammanslutnings verksamhet utan ett av riksdagen i samband med statsbudgeten beviljat bemyndigande och ett av jord- och skogsbruksministeriet särskilt givet tillstånd.

7 §

Idkande av näring

Skogscentralerna och utvecklingscentralen får inte utöva näringsverksamhet som inte ansluter sig till uppnåendet av deras syfte. Skogscentralerna och utvecklingscentralen får inte heller utöva näringsverksamhet som kan äventyra skötseln av deras lagstadgade uppgifter eller opartiskheten i skötseln av dessa uppgifter.

8 §

Tjänstemannaansvar och det förfarande som skall iakttas vid myndighetsuppgifter

Medlemmarna av skogscentralernas och utvecklingscentralens direktioner och de anställda vid skogscentralerna och utvecklingscentralen handlar under tjänstemannaansvar vid användningen av medel, och medlemmarna av skogscentralernas direktioner och de anställda vid skogscentralerna dessutom när de sköter myndighetsuppgifter som ankommer på skogscentralen.

När skogscentralerna sköter myndighetsuppgifter som stadgas eller bestäms för dem skall de iaktta lagen om förvaltningsförfarande (598/82), lagen om delgivning i förvaltningsärenden (232/66), lagen om allmänna handlingars

offentlighet (83/51), lagen om översändande av handlingar (74/54) och språklagen (148/22).

9 §

Skogscentralens direktion

Skogscentralen har en direktion med sju medlemmar. Varje medlem har en personlig suppleant för vilken gäller samma stadganden som för medlemmen. Direktionen tillsätts av jord- och skogsbruksministeriet för fyra kalenderår i sänder.

Direktionsmedlemmarna skall företräda skogsägarna inom skogscentralens verksamhetsområde och annan sakkunskap som är central med tanke på skogscentralens verksamhet.

Om direktionens uppgifter och tillsättande samt om övriga behövliga frågor som gäller direktionen stadgas närmare genom förordning.

10 §

Utvecklingscentralens direktion

Utvecklingscentralen har en direktion med sju medlemmar. Varje medlem har en personlig suppleant för vilken gäller samma stadganden som för medlemmen. Utvecklingscentralens direktör är medlem av direktionen. Hans suppleant är en tjänsteman som förordnats till ställföreträdare för direktören. Direktionen tillsätts av jord- och skogsbruksministeriet för fyra kalenderår i sänder.

Direktionsmedlemmarna skall företräda sådan sakkunskap som är central med tanke på utvecklingscentralens verksamhet. Tre av direktionsmedlemmarna skall företräda skogscentralerna. Skogscentralernas företrädare skall förordnas bland dem som föreslagits av skogscentralerna så, att en av medlemmarna förordnas på förslag av den skogscentral som finns huvudsakligen för de svenskspråkiga områdena.

Om direktionens uppgifter och tillsättande samt om övriga behövliga frågor som gäller direktionen stadgas närmare genom förordning.

11 §

Verksamhetens finansiering

I statsbudgeten skall årligen tas in ett anslag av vilket skogscentralerna och utvecklingscent-

ralen beviljas statsbidrag för omkostnader för de åligganden som stadgas eller bestäms för dem och för investeringsutgifter som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet.

Om beviljandet och betalningen av statsbidrag och fastställandet av det slutliga statsbidragsbeloppet samt om bestämmelser som gäller användningen av statsbidraget och om tillsynen över användningen stadgas närmare genom förordning och, med stöd av ett genom förordning givet bemyndigande, genom beslut av statsrådet.

12 §

Avgifter för prestationer

Skogscentralerna och utvecklingscentralen uppbär avgifter för sina prestationer. I fråga om de allmänna grunderna för när prestationer skall vara avgiftsbelagda och för avgifternas storlek iakttas vad som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

Med avvikelser från vad som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten kan avgifterna för prestationer som prissätts på företagsekonomiska grunder nedsättas, om det är ändamålsenligt med tanke på skogsbrukets främjande eller regionala omständigheter eller av andra särskilda skäl. Till nedsättningen av avgifter kan användas det statsbidrag som i statsbudgeten anvisats skogscentralerna och utvecklingscentralen och deras övriga inkomster.

13 §

Bokföring och revision

Beträffande skogscentralernas och utvecklingscentralens räkenskaper iakttas i tillämpliga delar stadgandena i bokföringslagen (655/73).

För granskning av förvaltningen och räkenskaperna skall skogscentralerna och utvecklingscentralen ha en revisor som är åtminstone av handelskammaren godkänd revisor eller revisionsammanslutning eller av revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin godkänd revisor. Revisorn förordnas av jord- och skogsbruksministeriet för fyra kalenderår i sänder.

Om revisorns uppgifter och om övriga behövliga frågor som gäller revisorn stadgas närmare genom förordning.

Skogscentralerna och utvecklingscentralen

står under statsrevisorernas och statens revisionsverks tillsyn och granskning.

14 §

Pensionsfond

Skogscentralerna och utvecklingscentralen kan grunda fonder för anordnande av pensionskydd för de anställda och deras anhöriga. I fonderna kan även andra arbetsgivare inom skogsbruket vara med.

Jord- och skogsbruksministeriet fastställer grunderna för de pensionsförmåner som skall betalas ur de i 1 mom. avsedda fonderna på framställning av fondmedlemmarna.

15 §

Syenenämnd

Inom varje skogscentrals verksamhetsområde finns en syenenämnd, som utför de uppgifter som genom lag eller förordning särskilt stadgas för den.

Syenenämnden har en ordförande och en vice ordförande samt behövligt antal medlemmar som företräder berörda skogscentral och skogsägarna.

Syenenämnden arbetar med tre medlemmar så, att ordföranden eller vice ordföranden samt en medlem som företräder skogscentralen och en medlem som företräder skogsägarna är närvarande. Medlemmarna i syenenämnden handlar under tjänstemannaansvar. Skogsägaren har rätt att vara närvarande vid syneförättningen.

Om syenenämndens verksamhet samt om valet av och behörighetsvillkoren för medlemmar stadgas närmare genom förordning.

16 §

Skogsbruksplanens konfidentiella karaktär

Skogscentralerna och utvecklingscentralen får inte utan samtycke av en lägenhets ägare till utomstående lämna uppgifter som ingår i en skogsbruksplan och som gäller lägenheten, om inte något annat stadgas.

17 §

Ikraftträdelsestadgande

Denna lag träder i kraft den
199 .

Genom denna lag upphävs lagen den 8 februari 1991 om skogscentraler och skogsnämnder (265/91).

När denna lag träder i kraft sammanslås Metsäkeskus Tapio och Skogscentralen Skogskultur till Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, som fortsätter deras verksamhet enligt denna lag. På Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio övergår de sammangående organisationernas alla tillgångar och skulder samt avtal och övriga förbindelser, liksom även de därav följande eller övriga rättigheterna och skyldigheterna. Handläggningen av de vid Metsäkeskus Tapio och Skogscentralen Skogskultur anhängiga förvaltningsärenden som grundar sig på författningar övergår på jord- och skogsbruksministeriet när denna lag träder i kraft.

När denna lag träder i kraft ombildas skogsnämnderna till skogscentraler, som fortsätter deras verksamhet så som statsrådet bestämmer genom beslut. På skogscentralerna övergår skogsnämndernas alla tillgångar och skulder samt avtal och övriga förbindelser, liksom även de därav följande eller övriga rättigheterna och

skyldigheterna så som statsrådet bestämmer. På skogscentralerna övergår också de vid skogsnämnderna anhängiga förvaltningsärendena så som statsrådet bestämmer.

När denna lag träder i kraft övergår personalen vid Metsäkeskus Tapio och Skogscentralen Skogskultur till Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio samt personalen vid skogsnämnderna till skogscentralerna med sina tidigare förmåner och skyldigheter, frånsett tjänsteställning och uppgifter, om inte något annat följer av produktionsorsaker eller ekonomiska skäl. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om placeringen av skogsnämndernas personal vid skogscentralerna.

Vad som annars stadgas om skogsnämnder gäller skogscentralerna efter att denna lag trätt i kraft.

När skogscentralernas och utvecklingscentralens direktioner tillsätts och revisorerna förordnas första gången upphör deras mandatperiod vid utgången av 1999.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 29 september 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Antti Kalliomäki